

ČÁST V.

Výsledky ve volbách podle navrhuje strany

Z 240 politických stran a politických hnutí, které podle stavu registrace u Ministerstva vnitra mohly navrhnout kandidáty, využilo této možnosti 175 stran, 46,5 % kandidujících (za oba typy zastupitelstev) však tvořili nezávislí kandidáti. Třetinu z celkového počtu kandidujících činili kandidáti navržení pěti nejsilnějšími politickými stranami (KSČM, KDU-ČSL, ODS, ČSSD a ANO 2011). Bylo to 62 % kandidátů navržených politickými stranami (bez nezávislých kandidátů).

Podrobný přehled o složení navržených kandidátů a o nezávislých kandidátech je uveden v tabulkách č. 19a, 19b. V případě nezávislých kandidátů jsou do počtu kandidátů zahrnuti jak jednotlivě kandidující nezávislí, tak i kandidáti uvedení na listinách místních sdružení nezávislých kandidátů.

Do zastupitelstev byli zvoleni "delegáti" 140 politických stran a politických hnutí, největší podíl získaných mandátů však zaznamenali stejně jako v předchozích volbách nezávislí kandidáti. Celkový přehled o zisku mandátů podle tohoto hlediska je uveden v tabulce č. 18, podrobný přehled celkových výsledků podle politických stran a politických hnutí, které navrhly zvolené členy zastupitelstev, je v tabulkách č. 20a, 20b.

V 1 480 obcích, resp. 10-ti městských částí a městských obvodů bylo zastupitelstvo složeno ze zástupců jedné volební strany (pozn. každý NK a SNK zde počítáno zvlášť, ne jako souhrn za jednu volební stranu). Z hlediska toho, kterou politickou stranou či kterým politickým hnutím byli zvoleni členové zastupitelstev navrzeni, dosáhlo 100% zastoupení osobami, které navrhly, celkem 16 politických stran a politických hnutí ve 162 obcích (nejvíce KDU-ČSL ve 47 obcích, ČSSD ve 40 obcích a „STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ“ ve 32 obcích), v zastupitelstvech městských částí a městských obvodů tohoto výsledku dosáhly pouze dvě strany – „STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ“ ve 2 městských částech a politické hnutí PRO PRAHU v 1 městské části. Jen z nezávislých kandidátů bylo složeno 56 % zastupitelstev obcí a měst, avšak pouze 7,1 % zastupitelstev městských částí a obvodů (viz tab. 18).

"Nejpestřejší" zastupitelstva z tohoto pohledu jsou zastupitelstva okresních měst Písek, Přerov a Třebíč s 11 navrhuje stranami; u dalších 9 obcí (Jeseník, Kostelec n. Orlicí, Mariánské Lázně, Nový Bydžov, Prostějov, Slaný, Trutnov, Votice a Vysoké Mýto) se zastupitelstvo skládá z 10 navrhuje stran. „Nejpestřejší“ zastupitelstvo městské části má Praha 10 s 11 navrhuje stranami, dále pak městská část Praha 1 a městský obvod Ústí nad Labem-město s 10 navrhuje stranami.

Tab. 5.1 Obce, kde strana navrhla kandidáty

(podíl z celkového počtu obcí, ve kterých bylo zvoleno zastupitelstvo, v procentech)

Území, kraj	Volební strana					
	KDU-ČSL	ČSSD	KSČM	ODS	NK	ANO 2011
Praha	x	x	x	x	x	x
Středočeský	6,0	15,5	14,5	12,8	95,5	5,4
Jihočeský	19,7	14,4	16,9	11,5	94,4	5,3
Plzeňský	8,4	13,8	17,2	10,2	97,4	6,2
Karlovarský	14,5	31,3	36,6	19,8	91,6	11,5
Ústecký	4,5	30,3	40,2	16,7	91,5	8,8
Liberecký	8,4	20,0	19,5	15,8	95,8	10,2
Královéhradecký	13,4	10,7	11,9	8,3	97,5	5,4
Pardubický	21,8	12,2	17,4	8,9	94,4	6,2
Vysočina	22,8	11,3	13,5	8,5	94,4	3,1
Jihomoravský	44,8	26,9	26,0	16,1	90,2	6,5
Olomoucký	46,5	21,4	26,6	12,8	91,7	5,3
Zlínský	50,8	27,7	26,7	17,6	93,2	9,1
Moravskoslezský	44,7	39,7	45,3	27,0	92,0	10,0
ČR celkem	22,1	18,9	21,1	13,1	94,1	6,3

V mnoha obcích, kde politické strany a politická hnutí nepodaly samostatnou kandidátní listinu, vytvářely koalice s jinými stranami či hnutími, nebo sdružení s nezávislími kandidáty. U jednotlivých kandidátů na takových kandidátních listinách pak byl mimo jiné uveden i údaj o tom, kterou politickou stranou nebo politickým hnutím byl navržen, nebo zda jde o nezávislého kandidáta.

Do celkových výsledků jsou samozřejmě zahrnuti i kandidáti na listinách samostatně kandidujících politických stran a politických hnutí, kteří jsou automaticky považováni za navržené touto stranou nebo hnutím a nezávislí kandidáti jednotliví i kandidující za místní sdružení nezávislých, kteří jsou automaticky považováni za nezávislé kandidáty (tj. nenavržené žádnou politickou stranou nebo politickým hnutím).

Souhrnné porovnání potenciálu a výsledků vybraných navrhuječních stran v tabulkách 5.1 až 5.3 v textu je provedeno za tytéž strany, které byly v části I. a II. srovnávány jako volební strany. Pozn. V případě kraje hl. m. Praha jde pouze o jedno zastupitelstvo, takže podíl by byl vždy = 100, což je s ostatními kraji nesrovnatelné.

Tab. 5.2 Kandidáti, navržení stranou-hnutím

(podíl z celkového počtu volených členů zastupitelstva v kraji, v procentech)

Území, kraj	Volební strana					
	KDU-ČSL	ČSSD	KSČM	ODS	NK	ANO 2011
Praha	x	x	x	x	x	x
Středočeský	8,5	21,0	19,9	17,4	177,6	10,4
Jihočeský	26,3	22,6	24,2	18,1	179,1	11,1
Plzeňský	11,0	20,6	23,7	14,5	171,3	9,4
Karlovarský	12,6	42,4	45,0	29,3	198,4	19,2
Ústecký	6,2	41,9	49,9	27,9	187,7	17,3
Liberecký	8,0	27,8	27,6	22,2	207,8	17,7
Královéhradecký	19,1	17,0	19,6	13,3	187,0	9,9
Pardubický	28,7	19,6	24,5	12,4	168,6	11,1
Vysočina	28,8	17,9	19,9	13,6	156,2	6,2
Jihomoravský	49,7	34,4	33,5	21,7	168,7	12,0
Olomoucký	52,7	30,1	32,8	18,1	184,7	10,4
Zlínský	56,4	35,0	35,1	20,4	173,9	14,5
Moravskoslezský	54,4	50,4	51,5	35,9	197,3	19,0
ČR celkem	27,6	27,2	28,8	19,2	177,9	11,9

Tab. 5.3 Zvolení kandidáti navržení politickou stranou-hnutím

(podíl z celkového počtu zvolených kandidátů v kraji, v procentech)

Území, kraj	Volební strana					
	KDU-ČSL	ČSSD	KSČM	ODS	NK	ANO 2011
Praha	x	x	x	x	x	x
Středočeský	1,1	5,1	3,1	4,3	76,4	1,6
Jihočeský	6,3	4,9	3,2	3,4	73,5	1,6
Plzeňský	1,8	4,5	3,6	3,1	79,0	1,8
Karlovarský	1,9	8,5	6,5	3,4	59,3	3,7
Ústecký	0,6	8,2	8,1	4,9	58,8	3,7
Liberecký	1,1	4,2	2,8	3,2	73,4	3,3
Královéhradecký	3,6	2,7	1,8	2,5	80,2	1,7
Pardubický	6,7	4,0	3,3	2,3	71,9	2,1
Vysočina	8,8	5,2	3,2	2,6	76,0	1,0
Jihomoravský	13,3	8,1	4,9	3,8	58,0	1,7
Olomoucký	12,0	5,3	4,8	2,6	59,3	2,1
Zlínský	15,1	7,3	3,8	3,7	55,1	2,8
Moravskoslezský	10,2	10,7	7,3	3,9	53,2	4,1
ČR celkem	6,4	5,8	4,1	3,4	68,8	2,1

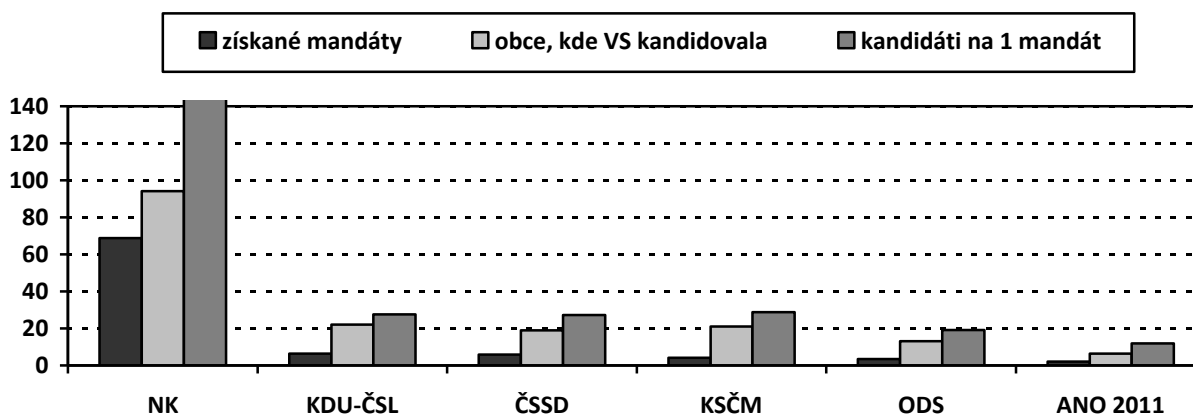
Obdobně jako je tomu v případě volebních stran (viz část I.), s největším potenciálem mezi politickými stranami vstupovaly do voleb jako navrhuující strany KSČM, KDU-ČSL a ČSSD. Nepřehlédíme-li k nezávislým kandidátům, tak se ODS také spolu s KDU-ČSL nejvíce podílely na koaliciích a sdruženích, jak o tom svědčí i nejvyšší nárůst volebního potenciálu těchto politických stran proti témuž ukazateli (tab. 1.3) posuzovanému za volební strany v části I (u KDU-ČSL o 1,4 procentního bodu, u ODS o 1,1 bodu). Těmto dvěma stranám zároveň nejvíce vzrostl i podíl obcí, kde kandidovaly (u KDU-ČSL o 2,0 procentního bodu, u ODS o 1,9 bodu) a podíl získaných mandátů (u ODS o 0,3 procentního bodu, u KDU-ČSL o 0,2 bodu).

Vzájemný vztah mezi ukazateli:

- počet obcí, kde navrhuující strany kandidovaly v %
- počet kandidátů v % z celkového počtu zvolených členů zastupitelstev
- počet získaných mandátů v %

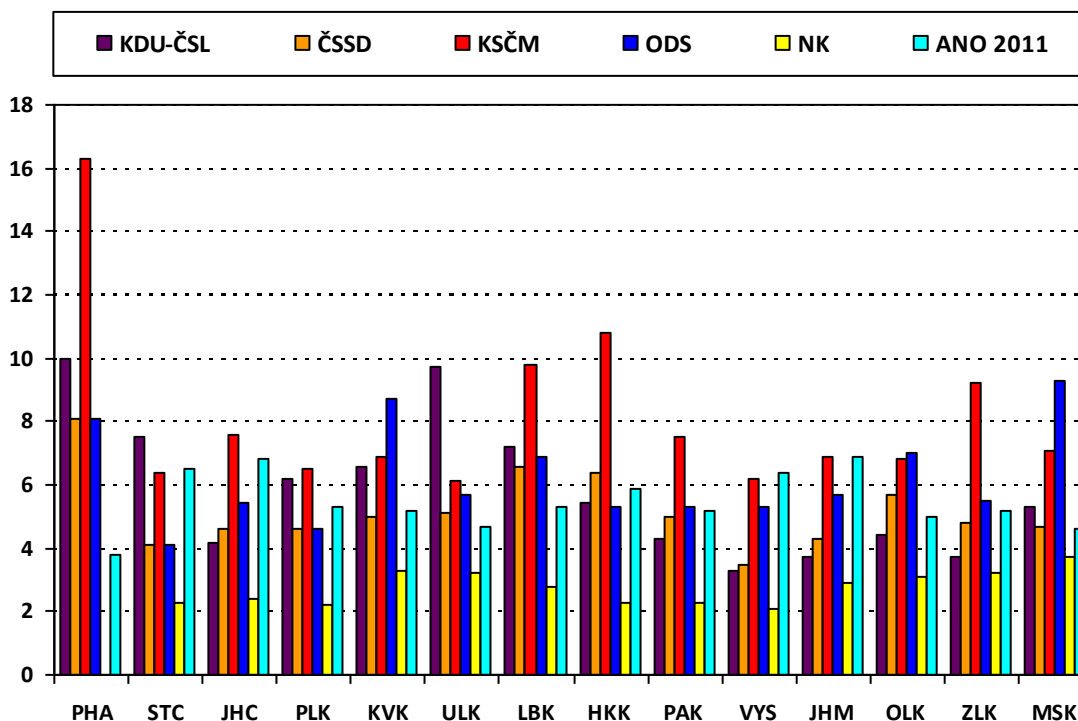
za ČR celkem (viz výše uvedené tabulky) je znázorněn v následujícím grafu:

Graf 3 Účast a úspěšnost navrhujících stran na volbách za ČR celkem
(strany na ose „x“ řazeny podle výše zisku mandátů, v procentech)

Ukazatel, který rovněž poukazuje na úspěšnost jednotlivých navrhujících stran, je množství kandidátů, které musela strana postavit na získání 1 mandátu. Rozdíly mezi stranami v jednotlivých krajích jsou patrné z následujícího grafu:

Graf 4 Úspěšnost stran, které kandidáty navrhl
(počet kandidátů příslušné strany na 1 získaný mandát)

Jako nejúspěšnější se jeví nezávislí kandidáti, kde byl úspěšný průměrně každý druhý až třetí kandidát, zatímco u KSČM v kraji Královéhradeckém bylo potřeba k získání mandátu až 11 kandidátů (v hl. m. Praze dokonce 17 kandidátů). Právě KSČM musela celkově za republiku v průměru postavit nejvíce kandidátů na získání mandátu (více než 7).

Následující tabulka č. 21 obsahuje podrobný pohled na srovnání ukazatelů o vstupním potenciálu vybraných navrhujících politických subjektů a o jejich výsledcích ve volbách podle jednotlivých krajů. V zájmu přehlednosti tabulky a udržení územní srovnatelnosti bylo nutné provést výběr stran a hnutí, které budou do přehledů pojety. Jako podmínka byl stanoven zisk alespoň 0,2 % mandátů navrhující stranou v rámci ČR, čemuž vyhovělo 15 politických stran a hnutí a nezávislí kandidáti (viz tab. 20a). Ve srovnání v tabulce č. 21 není (na rozdíl od grafu 4) uváděn kraj Praha (a není ani započten do celkových souhrnů za ČR), neboť zde šlo o volbu pouze 1 zastupitelstva (hl. m. Prahy). Popis jednotlivých ukazatelů v oddílech tabulek je vyjádřen dostatečně podrobně v textu příslušné legendy.

Na kandidátních listinách, podaných koalicemi politických stran a politických hnutí nebo jejich sdruženími s nezávislými kandidáty, bylo povinností volební strany uvést, která její součást kterého kandidáta navrhla, případně musel být uveden údaj, že jde o nezávislého kandidáta. Aby byla vytvořena možnost statistického zpracování této významné charakteristiky kandidáta, byl do vytvářeného registru kandidátů zanesen kód navrhující politické strany či navrhujícího hnutí (popřípadě údaj o tom, že jde o nezávislého kandidáta) i v případě kandidátních listin podaných samostatně kandidujícími politickými stranami a hnutími, sdruženími nezávislých kandidátů a jednotlivě kandidujícími nezávislými kandidáty.

Tento údaj neměl žádnou předem danou závislost na politické příslušnosti kandidáta, člen politické strany nebo politického hnutí mohl být zařazen na kandidátní listinu jako nezávislý, kandidát bez politické příslušnosti naopak mohl být navržen politickou stranou či politickým hnutím.